

“2020ko EKAINAREN 17ko GIZARTE KONTSEILUA”

Laburpena

PARTAIDETZARI BURUZKO DATUAK DATOS DE PARTICIPACIÓN	POLITIKOAK POLÍTICAS-POLITICOS: 7 Emakumezkoak / Mujeres = 3 Gizonezkoak / Hombres = 4
	HERRITARRAK CIUDADANÍA: 41 Emakumezkoak / Mujeres = 19 Gizonezkoak / Hombres = 22
	TEKNIKARIAK TÉCNICAS Y TÉCNICOS: 7 Emakumezkoak / Mujeres = 6 Gizonezkoak / Hombres = 1

Saioaren bilakaera / Desarrollo de la sesión:

1. Lehendakariaren ongietorria eta agurra

17:07an, **Daniel Zulaikak, Gizarte Kontseiluko** lehendakariak, ezohiko Gizarte Kontseilura bertaratu diren pertsonak agurtu ditu, eta hasiera eman dio saioari.

Jarraian, zera adierazi du: atzera begiratzuz, martxoaren 5ean izan zen azken bilera gogoratuz, **inork ez zuen imajinatu ere egingo zer agertoki izango genuen aurrean, alegia, “tsunami izugarri bat, proiektuak eta ilusioak pikutara bidali dituen, geure ahuleziaz jabetu arazi gaituena eta zalantza ugari sortu dizkiguna”**. Hiriaren beste une historiko bat ere aipatu du: “hiriaren zati bat suntsitu zutenean, eta su hartu zuenean”, auzotar talde batek testigua hartu zuen, eta hiria berreraikitzeari ekin zion.

Gizarte Kontseiluko lehendakariak adierazi du **honelako egoeretan hartzen duela balioa** eta bere benetako garrantzia **Gizarte Kontseiluak**. Izan ere, esan duenez, norberaren ikuspegiez eta esperientzia partikularrez gain, egoera hauetan **“360º-ko ikuspegi globala eduki behar da”**, eta adierazi du bilera hau dela horren adibide garbia. Izan ere, Gizarte Kontseilu honetan (jada adierazi duelarik dinamikoagoa eta eragileagoa izateko helburua duela), egoera hauen ondorioz zenbait ekimen egingo dira, adibidez, ezohiko saio hau.

Adierazi du saioak hiru gai multzo izango dituela, modu laburrean hitz egingo duten hizlariekin, eta egongo dela eztabaidarako tarteak ere; gogorarazi du Gizarte Kontseiluaren saio historiko hau grabatu egingo dela, irudiak hartuko direla eta Interneten zabalduko dela.

Azkenik, eskatu du hitzaldiak laburrak izan daitezela, eta saioaren funtzionamendu operatiboa azaldu du. Ondoren, Eneko Goia hiriko alkateari eman dio hitza.

2. Eneko Goia | Donostiako alkatea

Ohiko agurraren ondoren, **Eneko Goiaren** hitzaldia hasi da 17:11n. Aurretik adierazitakoarekin bat etorri da, eta **nabarmendu du Gizarte Kontseiluak duen eginkizuna egungoa bezalako testuinguru batean.**

Munduko herri gehienei eragiten dien egungo egoera berri eta globalari buruzko zuzeneko aipamenak egin ditu, ikuspegi sozial eta ekonomikoa aintzat harturik. Berak esan duenez, “Donostia ez da salbuespen bat”, eta hiria ahalik eta hobekien ari da egoerari aurre egiten. Hala ere, eta **mezu ezkorrik helarazi nahi ez badu ere, adierazi du ondorioek eragin handia dutela eta izango dutela.** Horrek guztiak agerian jartzen du **garrantzitsua dela “ikuspegiak batu eta estrategiak partekatzea”, ikusteko “zein den gidoi berria, zer aldatu diguten eta zein den hemendik aurrera idatzi beharko duguna”, egoera behar bezala diagnostikatzeko (indarguneak eta mehatxuak).** Adierazi du jarduera ildo batzuk zehaztu behar direla, hiri gisa egoera berriari aurre egiteko.

Alkateak **Gizarte Kontseiluaren garrantzia nabarmendu du, hiriko erakundeen eta gizarte zibilaren partaidetzarako eta topaketarako organo goren**a baita; **“eztabaida hau foro honetan garatu behar da, eta bertatik ideia eta proposamen batzuk atera behar dira, epe motzean eta ertainean aurrera eramateko”.**

Hemen egin behar dituzte beren ekarpenak ordezkatzuta dauden sektoreek, modu horretan, proposamenak partekatuz, estrategia bat sor dadin.

Amaitzeko, adierazi du **“entzute moduan” jarriko dela, “egin behar diren ekarpenak aintzat hartzeko”,** “guztion artean egoera honi aurre egin ahal izan diezaiogun”.

Jarraian, Daniel Zulaikak ekonomia eta enpresari buruzko gai multzoa aurkeztu du, eta Isabel Agirrezabalari eman dio hitza.

3. 1. gai multzoa: Ekonomia eta enpresa

17:18an, **Isabel Agirrezabalak, Donostia Turismoa SAko** zuzendariak, bere hitzaldia hasi du. Azpimarratu du pandemia honek eragin globala izan duela, eta orokorrean alderdi guztiei eragin diela. Izan ere, **egoera honek ez dio eragiten turismoari bere arlo ekonomikoan soilik; aitzitik, gizarte gisa dugun flotazio guneari eragiten dio.**

Azken urteotan izan ditugun marketin estrategien garapena laburtu du, **eta adierazi du estrategia horiek egoerari egokitu behar zaizkiola,** eta, une honetan, elementu berri batzuei begira jarrai behar direla. **Hori horrela, gaztelaniaz lau “S” deitzen zaien horiek aipatu ditu, eta euskaraz hauek direnak: segurtasuna, osasuna, jasangarritasuna eta solidaritatea. Helburua izango da turismo bidezko eta orekatua garatzeko lan egitea, 2030 Agendarekin eta Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako Helburuekin bat datorrena.**

Azpimarratu du turismo sektoreko enpresak **kezkatzuta** daudela, egungo egoeran bizi duten krisia dela-eta, eta nabarmendu du **turismoa, berez, sektore anitza dela, zeharkako sektore bat; izan ere, jarduera arlo askoren inguruan mugitzen da: merkataritza, ostalaritza, garraioa, museoak, aisialdiko zentroak, turismo zerbitzuak...** Enpresa horietako asko **enpresa txikiak** dira, hiriko enplegua eta turismoa aktibatzen dutenak. **Hiriko enpleguaren % 24,8a hartzen du, eta haren BPGren % 13,9a.** Adierazi du **enpresek laguntzak behar dituztela, eta erakundeen babesa, eta aurreikusten du susperraldia motela izango dela.**

Jarraian, nabarmendu du **aukera bat dela hiria helmuga turistiko seguru gisa**

posizionatzea. Azpimarratu du “prest egon behar dugula segurtasun hori letra larritz adierazteko”, eta garrantzitsua dela “gure bizitzetara mugikortasuna itzultzea”.

Amaitzeko, nabarmendu du “inongo helmuga turistikok ezin duela esan COVID-free denik, baina prest gaudela protokoloa aplikatzeko”.

San Sebastián Shops-eko Iñigo Garcíak hartu du hitza 17:24an, eta itxialdiko garaiak ekarri ditu gogora. Gogoeta egin du lehenagoko bizitzeko, erosteko eta kontsumitzeko ohituren inguruan, eta baita merkataritzak hartu beharko lukeen bidearen inguruan ere. Hain zuzen ere, merkataritzak 4.000 establezimendu baino gehiago ditu hirian, eta horietatik 2.700 inguru merkataritza sektorekoak dira eta 1.700 inguru ostalaritza sektorekoak; era berean, adierazi du 17.000 pertsona baino gehiagok lan egiten dutela sektore horietan, eta hiriko BPGren % 15a ordezkatzeko dutela.

Gogora ekarri du egungo egoera jarduera honetan izaten ari den eragina, eta aipatu du horrek derrigortzen gaituela bidezkoa eta jasangarria den irtenbide bat ematera tokiko merkataritzari. Era berean, aurreikusten du **garai gogorak etorriko direla, bai enpleguan, bai milaka familiaren biziraupenean, eta, orokorrean, Donostiako ekonomia osoan, salmenta digitalek eta multinazionalak mehatxaturiko ekonomia baita.**

Deia egin die erakunde publikoei eta gizarte erakundeei, laguntza eskatuz. Azpimarratu du beharrezkoa dela Donostiako kontsumitzaileak jabetu araztea zer garrantzia duten tokiko kontsumoak, 0 Km-ko erosketek eta kontsumo arduratsuak, eta balioa eman behar zaiola erosteko esperientziari.

Amaitzeko, azpimarratu du **gure saltokietan eginiko erosketek lagundu egingo dutela gure ekonomiari, gure merkataritzari eta gure enpleguari eusten, eta “gure kaleei eta auzoei bizitza emango dieten erosketak izango direla”.**

17:27an, **Iñaki Martinezek (Gipuzkoako Merkatarien Federazioa)** hartu du hitza. Adierazi du enpresa sektorearentzat eta merkataritza sektorearentzat **“erabateko shock-a” izan dela COVID-19 bat-batean sartzea**. Jarraitu du esaten merkataritza sektorearen heren bat lehenengo mailako behar gisa katalogatuta dagoela, eta irekita egon dela, gure inguruko auzoetan eta udaletan zerbitzua emanez, ia batere segurtasun neurririk gabe. Adierazi du **horri guztiari esker kontzientzia sortu dela gizartean tokiko merkataritzak duen balioaren inguruan, komunitateari balioa eta zerbitzua emateari dagokionez.**

Jarraian, **sektorean** izan diren gertakariak zehaztu ditu, izan ere, faseak iritsi direnean, sektore honetan **aldi berean gauzatzen ari dira ABEEEak eta jarduera**. Hala ere, **baikortasunerako mezua helarazi du, eta adierazi du merkataritza prest dagoela, normalizazioaren, bisitari frantsesen eta turismo nazionalaren zain, berrikuntzaren eta segurtasunaren aldeko apustua eginez.**

Amaitzeko, bideo bat aurkeztu du, balio horiek azpimarratzen dituenak: “Comercio. Ilusión por avanzar. Bizitzeko gogoia. ”

Laugarren hizlaria **Paul Liceaga** da, **ADEGI**koa. Bere hitzaldia 17:29an hasi du. Adierazi du ez duela COVID-19ren eraginaren inguruan luzatzeko asmorik, baina azpimarratu du martxoaren 5ean eta maiatzaren 22an

9.371 enpresa zeudela ABEEE prozesuetan sartuta, eta horrek 63.470 pertsonari eragiten ziela.

Adierazi du **arazo berriak ditugula aurrean, eta horiei soluzio berriak eman behar dizkiegula. Nabarmendu du osasunaren eta ekonomiaren arteko oreka bilatuz lan egin**

behar dugula etengabe.

Jarraian, atentzioa jarri du **ostalaritza sektorean**, turismoko azpisektorea denaren barnean. Gogorazi du ingurune hori erabat eraldatzen ari zen ingurunea zela, **baina establezimendu hauen irekiera aurreikusi gabe zegoen agertoki batean gertatu dela, erabat desberdina den agertokian**. Azpimarratu du **ostalaritzan enplegua oso bizia dela**, eta inbertsioak ere oso handiak direla, baina, era berean, adierazi du **laguntzetatik kanpo ari direla geratzen beren neurriagatik eta/edo tipologiagatik**.

Adierazi du **komenigarria izango litzatekeela sustapenak egitea**, agerian jarritz hiriak duen esperientzia, profesionaltasuna eta egiten jakitea, horren guztiaren ondorioz **prest egongo baita kanpotik datozenak hartzeko**. Horren inguruko laguntzak eskatu ditu, eta azpimarratu du **sektore honetan eginiko aurrekontu ahaleginak eragina izango duela beste esparru batzuetan ere**.

Jarraian, **eraikuntzaren** esparrua aipatu du, jarduera hori eten egin baitzen COVID-19k eraginda. Sektore hori da **enplegu eragileetako** bat, eta **inbertsioak eteteko egon daitekeen tentazio** logikoaren aurrean, adierazi du **inbertsioak birplanteatu egin beharko liratekeela**, hau da, zein egin eta zein ez. Adierazi du **sektore honek ordezkatzeko duela lurraldeko jardueraren % 6,2a, eta haren zerga gaitasuna, berriz, 7,2koa dela (gutxi gorabehera 362 milioi eurokoa)**.

Era berean, adierazi du komenigarria dela izapideak arintzea, jarduera hau gauzatu ahal dadin. Arintze horien adibide gisa aipatu ditu erantzukizuneko aitorpenak edo isiltasunen balioa, epeak amaitu direnean.

Amaia Bernarás Gipuzkoako Zientzia eta Teknologia Parkeko gerenteak hartu du hitza 17:34an. Hasteko, **balioa eman die Parkeko enpresek pandemia garaian eginiko lanari eta izaniko lankidetzari**, eta animoak emateko mezua helarazi du: **“Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza eragileak izan dira eta bizirik iraun dute, eta modu positiboan ari dira irauten”**.

Aurkezpen baten laguntzarekin, hilabeteotan Euskadiko teknologia parkeen sareko enpresekin eginiko lanari buruzko laburpen bat egin du. Enpresa horiek 157 dira Gipuzkoan, Miramon, Galarreta eta Eibarko parkeetan bilduta. Bi norabidetakoa izan den etengabeko komunikazioa eduki da enpresa gehienekin.

Martxoaren amaieran, enpresa horietako 137ri buruzko informazioaren arabera (totalaren % 87a Gipuzkoan) kasu positibo gutxi atzeman dira (20 pertsona), eta ez da hildakorik izan. Adierazi du enpresa gehienek telelana modalitatean jarraitu dutela beren jarduerarekin (**% 70 telelanean aritu dira, % 25 modu mistoan eta soilik bi egon dira itxita**), eta aipatu du telelana hemen geratzeko etorri dela.

Lanean aritu diren enpresen artean, % 44 biozientzien eta osasunaren arloan aritu dira; % 26 telekomunikazioen eta informazio eta komunikazio teknologien arloan; eta % 27 enpresei laguntza emateko jardueretan.

ADEGI eta ELKARGI aipatu ditu, egin duten lanagatik. Era berean, Parkean egindako jardueren laburpen bat egin du, eta jarduera horien artean hauek aipatu ditu: segurtasun protokoloen aplikazioa eta lanean ari diren pertsonen jarraipena eta kontrola, baita babes eta prebentzio protokoloen inguruko koordinazio eta informazio eginkizunak ere. Bestalde, aipatu ditu lan egiteko moduan izaniko aldaketak eta horiek berekin dituzten aukerak, adibidez, webinar gehiago egitea...

Amaitzeko, **“COVID proiektuetan” lan egiten duten enpresen irudiaren proiektzioa** erakutsi du. **Horiek dira Biodonostia, DNAdata, Ikerlan, Tecnalia, CEIT, Graphenea, Ikusi,**

Vicomtech, CICbiomaGUNE, Ibermátivca, Tekniker, Viralgen.

Gai multzo honekin amaitzeko, **Kino Martínezek** hitz egin du. Honek 17:40an hartu du hitza, eta, hasieran, animoak emateko eta elkartasuna adierazteko mezua helarazi die, **Gipuzkoako Ostalaritza Elkartetik**, hildakoren bat izan duten familiei.

Aurrera jarraitu du, aurkezpen baten bidez, eta hiriko ostalaritza sektorearen egoera laburtzen duten datu batzuk aurkeztu ditu. Sektoreak **1.440 establezimendu** ditu (242 ostatu arlokoak eta 1.198 jatetxe arlokoak), eta **8.326 pertsonak egiten dute lan bertan** (2019ko abenduaren 31ko datuak). **Osasun krisiaren aurretik, sektore honek 700 milioi euroko fakturazioa izango zuela aurreikusten zen** ekitaldi honetarako.

Hala ere, COVID-19ren eraginei buruzko kalkuluek **datu kezagarriak erakusten dizkigute; fakturazioa -% 40 murriztera irits daiteke, eta, era berean, enplegua ere murriztuko litzateke, -% 25 murriztera iritsi ere.**

Establezimendu kopurua ere murriztu egingo da, kalkulu horien arabera, -100 eta -120 bitartean (horrek esan nahi du establezimendu guztien -% 8tik -% 10era murriztuko direla). Horren arabera, **2.000 lanpostu inguru galduko lirateke (-% 24), eta 300 milioi euro inguru fakturazioan** (2021eko udaberrira arteko aurreikuspenen arabera). Aurreikuspen horiek adierazten dutenez, **jarduera ez da suspertuko lau urte inguru igaro arte.**

Gipuzkoako Ostalaritza Elkarteko idazkari nagusiak bere **kezka** adierazi du horregatik guztiagatik, eta **ostalaritza sektoreak bizi duen egoeragatik. Egoera hori ekarri dute, besteak beste, kontsumo ohituretan izan diren aldaketek (gero eta gehiago areagotu dira *delivery* eta *take-away* deituak, pandemiak “sozializazioa” murriztu egin duelako) eta turismo fluxuen beherakadak.** Era berean, gogorarazi du **areto huts mordoa izateko arriskua dagoela** aurreikuspen negatibo horiek betetzen badira. Areto huts horiek **finantza ahalmena duten kanpoko taldeen interesekoak izan daitezke, eta horiek aldatu egin dezakete Donostiaren hiri egitura eta gastronomia egitura.**

Besteak beste, **eskatu du sektoreari zuzeneko laguntza ekonomikoa eta finantza arlokoa emateko, eta babesa emateko kontsumoaren sustapenari eta turismoari, suspertu daitezen. Horri lotuta, maila ertaineko eta altuko turismoaren aldeko apustua egin behar dela aipatu du, kultura, gastronomia eta kirola oinarri dituen.**

Ekonomia eta enpresa gai multzoko azken hizlariak amaitu ondoren, Daniel Zulaikak eztabaida hasi du, 17:48an. Santiago Barbari eman dio hitza, Gizarte Kontseiluko kide den eta bere gogoetarekin mezu bat bidali duen herritarrari, helarazi duen gogoeta hori azal dezan.

Santiago Barbak adierazi du **solidaritatea agertu behar dugula dolu fasean, eta “nahi dudana hiri garatzeko lan egin behar dela, hiri berreraiki ordez”.** Auzoek garrantzi handiagoa izango duten hiri bati buruz hitz egin du, **“10 minutura” dagoen hiriari buruz.** Era berean, tokiko merkataritzaren aldeko apustua egin dadila eskatu du, eta azpimarratu du **hirian enplegua sustatu behar dela, jasangarritasun ekonomikoa, eta mugikortasuna birpentsatu egin behar dela.** Eta, laburtuz, adierazi du **hiria garatzearen aldeko apustua egin behar dela, eta ingurumen jasangarritasunaren eta gizarte jasangarritasun handiaren aldekoa.** Orain askoz ere handiagoa da **gizarte bazterketaren arriskua.**

Hurrengo ekarpena **Belkis Johns-ek** egin du, etorkinen kolektiboen ordezkariak (**ASODEUS**). 17:51n hartu du hitza, eta adierazi du **etorkin ugarik lan egiten dutela, modu batera edo bestera, ostalaritzan.** Era berean, esan du **kezka eragiten diola haien etorkizunak, bai eta familia horien ongizateak ere.** Kolektibo horri emateko erantzun baten eske, galdera hauxe egin du: **Zer gertatuko da ostalaritza sektorean lan egiten duen etorkinen kolektibo**

honekin?

Aipatua izan delako, **Kino Martínezek** hartu du hitza berriro 17:53an, eta baieztatu du **ostalaritza sektorea dela etorkin gehien dituen sektorea. Era berean, esan du sektoreko langileen artean seguru asko etorkinen kolektiboak ondorioak nozituko dituela. Aurreikusten du integrazioa edo lanean sartzea pixkanakakoa izango dela, eta sektorea suspertu ahala gertatuko dela. Amaitzeko, balio eman dio ostalaritza sektoreak egiten duen integrazio lanari.**

Hitzaldi horien ondoren, hurrengo gai multzoari dagozkion hitzaldien txanda hasi da.

2. 2. gai multzoa: Kultura, kirola eta mugikortasuna

17:55ean, **Oihana Zarrak** eman dio hasiera bigarren gai multzoari, **kultura, kirola eta mugikortasuna** arloak biltzen dituenari.

Tabakalerako gerenteak aipamena egin dio, besteak beste, Behatokiaren maiatzeko inkestari. Inkesta horren arabera, Covid-19ren krisiaren aurreko testuinguruan, **kultura eta aisialdiko enpresek EAEko % 4a ordezkatzan dute, eta kultura arloko enpleguak EAEko % 2,9a ordezkatzan du.** Gainera, inkestak agerian utzi du kultura arloko partaidetza areagotzen ari dela. Baina Zarrak gehitu duenez, gaur egun krisiaren datuek zenbaki hauek utzi dituzte: **11.000 pertsona baino gehiagoren enpleguari eragin dio krisiak, eta kalkulatzen da galera ekonomikoek % 40a gaitutuko dutela aurtan.** Testuinguru honetan, azpimarratu du beharrezkoa dela **kultura sektoreko enpresei laguntza ematea, enpresak profesionaltzeko, horretarako dagokion aholkularitza eskainiz.** Horrez gain, Tabakalerak kulturaren ekonomian duen zeregina aipatu du. Adierazi du **ezinbestekoa dela Tabakalerak bere lana eta ahalegina egiten jarraitzea, tokiko eta lurraldeko sektorea garatuz, hiru lerrotan: sortzaileak, ekoizpena eta kultura zerbitzuak.**

Bigarrenik, 18:00etan, **Andoni Iraolak** hartu du hitza **Errealaren izenean.** Berak esan duenez, krisiaren hasieratik **bi ideia izan zituzten argi: abonuen % 20a itzultzea zaleei, eta kosta ahala kosta ABEEE bat saihestea klubeko langileen artean.** Iraolak adierazi du bi helburu horiek bete egin dituztela, **jokalariekin soldata murrizteko lortu den akordioari esker.**

Andoni Iraolak **aldarrikatu du oinarrizko futbol elkarteek, eta, orokorrean, oinarrizko kirol elkarte guztiek eginkizun sozial bat betetzen dutela. Aurreikusten du oso gaizki pasatuko dutela eta laguntza beharko dutela.** Adierazi du **COVIDen eragin ekonomikoak 600 milioi euro gaitutuko dituela datorren denboraldian, eta ziurgabetasuna dela, gaur egun oraindik ere, protagonista nagusia.** Azkenik, Errealaren laguntza eskaini die saio honetan dauden eragile guztiei, eta, gehitu duenez, **hiriari begira etengabeko gogoeta prozesuan daude, hiri hau berreraikitzen edo garatzen nola lagundu dezaketen pentsatzen.**

Amaitzeko, adibide gisa jarri du **hurrengo emakumeen Champions League-ko finala Donostian** izateko lorturiko akordioa, baina aitortu du ez dakiela zer eragin izango duen final hori egiteak. Hala ere, ondorioztatu du Donostia Europako futbolaren eta Europako futbol industriaren esparruan kokatzea ere ekarpen garrantzitsua dela.

Kirolaren esparrutik atera gabe, Daniel Zulaikak **Fernando Díezi** eman dio hitza, **BERA BERA R.T. Kirol Elkarte**ko lehendakariari, 18:08an. Hitzaldiaren hasieran, goraipatu egin du herritarrek prozesu honetan eman duten erantzuna, baina, era berean, **kezka agertu du, gaur egun hirian dauden 100 kirol elkarteetatik asko eta asko desagertu egin daitezkeelako, besteak beste, ekitaldi garrantzitsu ugari bertan behera geratu direlako.**

Fernando Díezek adierazi du **orain arte inor ez dela jarri harremanetan elkarte horiekin, eta ez dela baloratu Covid-19k sektore honetan izan duen eragina**. Díezek hainbat ondorio aipatu ditu, **besteak beste, kobratu ez diren kirolarien kuotak, bertan behera geratu diren kirol ekitaldiak, erosi gabe geratu den kirol materiala, ABEEE prozesuan dauden kirol arloko langileak, edo lanik gabe daudenak, babesle falta kirol sektorean, kirol instalazioak itxita...** Adierazi du **Udalaren lidergo eta koordinazioaren falta sumatzen duela Covidek sorturiko egoeraren aurrean, fase desberdinetan**. Adierazi du **beharrezkoa dela une honetan bertan lanean hastea, uda amaitzean eskola kirola eta kirol federatua martxan jar daitezen, eta aldarrikatu du lantalde bat jarri behar dela abian, kirolaren esparruan etorkizuneko Donostiaren alde lan egin dezan**.

18:13an, **Igor González DBUSeko zuzendari kudeatzaileak** hartu du hitza. Bera izango da bigarren gai multzoko azken hizlaria. Datuak eskaini ditu, **adieraziz pandemiak eragin gogorra izan duela hiriko mugikortasunean**, eta, adibide gisa, aipatu du Donostian **maximo historikoak izatetik (hirian 30 milioi bidaia batez beste, hiriko autobusen erabilera hirukoiztuz) % 92ko beherakada izatera igaro garela, pandemiaren unerik gogorrean**. Hala ere, gehitu du **susperraldia hasita dagoela, eta oso baikor agertu da**. Adierazi du **hiriko mugikortasuna izango dela krisitik azkarren aterako den sektoreetako bat**.

Era berean, baikor ageri da etorkizunera begira ere, ziurgabetasun egoera bizi badugu ere. Adierazi duenez, **garraio publikoa funtsezko aktiboa izango da klima aldaketaren kontrako borrokan agertoki aldaketa eragiteko garaian**. Azpimarratu du funtsezko tresna izango dela **administrazioentzat hirietako kolapsoa saihesteko eta hiri jasangarriagoak sortzeko, gertutasun handiagoa eta gizarte kohesio handiagoa duten hiriak**. Bere hitzaldiaren amaieran, aipatu du hiriko mugikortasuna, **gainera, ingurune segurua dela**.

18:22an, Daniel Zulaikak gai multzo honi buruzko **eztabaida tarte**a ireki du, eta, bertan, **Arantxa Fernándezek hartu du hitza, Loiolako Erriberako Bizilagunen Elkarteko ordezkariak**. Adierazi du **bizilagunak kezkatuta daudela, auzoko zenbait autobus lerro kendu egin dituztelako, eta beste batzuen maiztasuna murriztu egin dutelako**.

Haren galderari erantzunez, **Eneko Goia alkateak** adierazi du **Udalak ere nozitu duela COVID-19ren kalte ekonomikoa, eta zorpetzeko ezintasunari buruzko arau batzuk dituela jasota azken krisi ekonomikotik, oraindik aldatu ez diren arauak**. Adierazi du arazo nagusietako bat Donostiako Tranbia Konpainia dela, eta esan du normaltasuna berreskuratzeko lanetan ari direla.

Era berean, azpimarratu du egia dela, **28. autobus lerroa izan dela** pandemia garaian erabateko **lehentasuna** izan duen lerroa, izan ere, uneoro **bermatu nahi izan da hiri sanitarioak emaniko zerbitzua**.

Jarraian, hitz horiek berretsi ditu **Igor Gonzálezek** ere, eta erantsi du **itxialdian murrizketa goreneko araudia bete behar izan dutela; araudi horrekin, soilik ospitaleen gunera zerbitzua ematen zuten lerroek lan egin zezaketen**. Iragarri du zerbitzuen **% 85a jarriko dela martxan**, horien artean Loiolako Erriberako aipaturiko lerro horiek, ekainaren 22rako.

3. 3. gai multzoa: Gizarte eta osasun arloa

18:30ean, Daniel Zulaika Gizarte Kontseiluko lehendakariak hirugarren gai multzoari eman dio hasiera, gizarte eta osasun arloa garatzen duenari.

Lehenik **Pilar Lekuonak** hartu du hitza, **Gizarte Kontseiluko lehendakariorde eta COEGI Gipuzkoako Erizaintza Elkargoko lehendakariak**. Bertaratutako pertsonen COVID-19ren

kontrako borrokan eginiko lana eskertu du lehenik, eta, horien artean, bereziki aipatu du Eneko Goia alkatea, besteak beste, Udala eta Kursala argitu dituelako Gipuzkoako erizainei eginiko omenaldian. Ondoren, Lekuonak osasun arloko profesional guztiak aipatu ditu, eta adierazi du horien lana ezinezkoa izango zela herritarrek eginiko ahaleginik gabe. Lekuonak **azpimarratu du, hain zuzen ere, bizi izan dugun ziurgabetasun goreneko egoera honetan funtsezkoa izan dela eragile guztien arteko koordinazioa, kohesioa eta lotura**. Azpimarratu du erizainek izugarritzko tentsio emozionala bizi izan dutela. Azpimarratu du **osasun arloko krisia eta krisi ekonomikoa lotuta daudela, eta, beraz, osasunean inbertitzea beste arlo guztietan inbertitzea dela**.

Ikasi dugunari dagokionez, prebentzioa aipatu du, eta bereziki aipatu ditu **kolektiborik zaurgarrienak, egoera honek gehien kaltetu dituenak horiek izan baitira**. “Zenbat eta pobrezia handiagoa, orduan eta zaurgarritasun handiagoa eta arazo psikoemozional gehiago”, erantsi du. Amaitzeko, **deia egin dio “dagokionari”, gaiari buruzko komunikazioa argia izan dadin**. Izan ere, bere iritziz komunikazio hori dezente lausotzen ari da une hauetan, eta horrek kezka eragiten dio.

Jarraian, 18:38an, **Itziar Pérez Donostialdeko ESiko gerenteak** hartu du hitza. 2020ko urtarriletik gaur egunera arte gertatu denaren laburpena egin du, eta datozen hilabeteetan bere ustez gertatuko denaren aurreikuspen bat gehitu du. Adierazi duenez, **estatu mailako gaixotasun berrien erreferentziazko zentroa denez, Donostialdeko ESIn urtarrilean hasi ziren Covid gaixotasuna tratatzeko protokoloa lantzen eta ospitaleak zuen kontingentzia plana eguneratzen**. Balioa eman dio Donostialdeko ESiko 7000 langileek prozesu honetan guztian egin duten diziplina anitzeko lanari, osasun erronka honi erantzuna emateko; **izan ere, azken mendeen izan den osasun erronkarik zailenetakoa izan da, eragin handiena izan duenetakoa**. Era beran, azpimarratu du ospitale eta lehen arretako zentro guztiekin, publikoekin nahiz pribatuekin, sarean eginiko lana. Pérezek **arlo emozionalean eginiko lan gogorra ere aipatu du**, eta, bestalde, nabarmendu du **ez lehen mailako arreta ez ospitaleko larrialdiak ez direla egon gainezka inongo momentutan**. Ia 600 paziente izan dituzte plantan, eta 62 kritikoen artean, zainketa intentsiboetan.

Herritarrei deia egin die, pazienteei laguntzerakoan betetzen jarraitu beharko diren neurriak errespetatu dituzten, eta adierazi du udazkena zaila izango dela, gripeak eta seguru asko Covid-ek eraginda. Gehitu du gaur egun **“Covid Zero Prebentzio Planean” lanean ari direla, eta jarraipenean, baina egoera, oraindik ere, ziurgabetasuneko dela**. Azkenik, **prebentziorako deia egin du, neurri bakarra baita, eta eskatu du ardura pertsonala izan behar dela prebentzio hori betetzeko: musukoa, distantzia soziala eta eskuak garbitzea**.

Eva Salaberria Donostia Lagunkoiako arduradunak, bere aldetik, **talde eragileak eginiko gogoeta kolektiboaren laburpena agertu du**. Gogoeta horren barnean sartu da **krisi honen eragin emozionala modu kolektiboan kudeatzeko beharra, egoera “patologizatze” arriskuan eror ez gaituzten**. Mahai gainean jarri dituen gaien artean, besteak beste, hauek daude: okerren pasatzen ari diren pertsonen arreta handiarekin entzutea, arlo komunitarioan sortu diren harremanak egokitzea eta harreman horiei eustea, etxebizitza, egoera honek familiei eta gazteei eragingo dien moduaren inguruko kezka, eta geruza digitala duten ekimenak sustatzeko beharra.

Amaitzeko, Eva Salaberriak bi ondorio azpimarratu ditu: **lankidetzak da aurretik agertu den guztiari aurre egiteko modua**; eta beharrezkoa da **alde batera uztea jarrera paternalistak, eta pentsatzea Donostian bizi diren adineko pertsona guztiak beharrezkoak direla ondasun komuna eraikitzeko**.

Jarraian, Daniel Zulaikak **Elena Lukini** eman dio hitza 18:50ean. **Gipuzkoako Gurutze Gorriko esku-hartze sozialeko zuzendariak** “Gurutze Gorriak erantzuten du” kanpaina aurkeztu du,

estatu mailakoa. Kanpaina horrek erantzuna ematen die koronabirusaren eraginaren ondorioz egoera zaurgarrienean dauden pertsonen, haien osasun arloko eta ongizate sozialaren arloko beharrak betetz. Adierazi du **Gipuzkoan gizarte bazterketa egoeran dauden 39.999 pertsonari eman diotela arreta, eta Donostian, Eusko Jaurlaritzarekin batera, “Guztion artean” izeneko akordioa sinatu dutela.**

Aurrera eraman dituzten eginkizunen artean, aipatu ditu, baita ere, haurrei emaniko online laguntza, jostailuak erostea eta eskulanak entregatzea, eta **deia egin du, gizarteak duen “input solidarioa” balia dadila eta lankidetzan jardun dadila, hirian gizarte laguntzaren arloan egiten diren esku-hartzeetan.** Besteak beste, **eskatu du espazioak sor daitezela etxerik gabeko pertsonentzat, lan partekatua egin dadila, gutxieneko diru sarrera sor dadila, adineko pertsonen laguntzeko sare soziala indartu dadila eta enpatia eduki dezagula lanean jarraitzeko garaian.**

Hirukideko ordezkari Arrate Echezarretak, bere aldetik, seme-alabak dituzten familietan pandemiak izaniko eragina aztertu du 19:05ean. 1.440 familia baino gehiagori eginiko inkesta aurkeztu du. Familiek batez beste 3,15 haur dituzte, eta klase ertainekoak eta langileak dira. Inkesta horretatik datu hauek atera dira, besteak beste: **familien erdiak ondorio negatiboak edo oso negatiboak nozitu ditu arlo ekonomikoan; familien % 41ek zailtasun handiagoak izan dituzte lan bizitza eta bizitza pertsonala bateratzeko azken asteotan; eta kezka dago udaleku publikoak kenduko direlako.** Era beran, inkesta egin zaien familiak gehien kezkatzen dituzten gaien artean, hauek nabarmendu daitezke: **gaixotasunari beldurra, itxialdiak sorturiko estutasuna, ondorio ekonomikoak, adineko pertsonekin egoteko aukerarik eza, haurrekin kalera ezin atera izana eta seme-alabekin telelanean aritzea.**

Datu baikor gisa, gehitu du familien % 62k egoera hau baliatu dutela familiarekin denbora gehiago pasatzeko, eta ondorioztatu du familia dela herritarren babes soziala bizi izan duguna bezalako krisi uneetan. Horregatik, familia babesteko deia egin du.

Amaitzeko, 19:09an **Amaia Lasheras Berdintasun Kontseiluko eta Arrats Elkarteko ordezkariak hartu du hitza. Eskerrak eman ditu, hiriko Udalak berehala ireki zituelako behin-behineko aterpetxeak.** Krisiak agerian jarri duen arazo bat aipatu du; izan ere, honelako egoera baten aurrean, **baliabiderik gabe geratzen dira lurpeko ekonomiari esker bizi diren pertsonak** (eta adibide gisa prostituzioa jarri du). Hala ere, **azpimarratu du Covid gaixotasun hau aukera gisa ere ikus daitekeela, gauzak beste modu batera egiteko.**

Testuinguru honetan, **adibide gisa jarri du itxialdian egon diren “etxerik gabeko” pertsonen izan duten hobekuntza, ezin izan direlako kalean egon itxialdian. Gainera, esan du arlo sozialean ondo lan egiten bada, elkarlanean, jendearen egoera hobetu daitekeela.**

19:15ean, Daniel Zulaikak hasiera eman dio hirugarren gai multzoari buruzko **eztabaidari, eta Kepa Kortari eman dio hitza, jardunaren laburpen bat egin dezan. “Geure artean koordinatzea, kohesionatzea, elkarrekiko harremana, lankidetzaz, erakundearen arteko koordinazioaren garrantzia, prebentzioaren garrantzia.**

Hau ez da amaitu, eta oinarritzeko mezu bat, mezu baikorra: guztion artean egin ahal izan dugun hau beste aukera bat da, gauzak beste modu batera egiteko aukera bat, beste mundu bat posible da. Begira diezaiozun etorkizunari baikortasunez, eta alda gaitezen. Eredu aldaketa batean sakondu behar dugu, ikasi dugunetik abiatuta”, Donostiako Estrategia Bulegoko zuzendariak aldarrikatu duenez.

4. Saioaren amaiera

19:20an, Gizarte Kontseiluko lehendakariak, Daniel Zulaikak, eskerrak eman dizkie hizlari guztiei, beraien partaidetzagatik, eta amaiera eman dio bilerari.

Donostian, 2020/06/17an